

1. Inledning	1
2. Styrelsens sammansättning	2
3. Kretsens organisation	2
4. Kretsens medlemmar	2
5. Summering 2024	2
6. Våra prioriterade områden	3
7. Arbetsgrupperna	4
8. Kretsprogram	6
9. Remissvar, skrivelser och andra händelser	12
10. Slutord	13

1. Inledning

Svenska Naturskyddsföreningen bildades 1909 och är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening för naturskydd och miljövård. Föreningen består organiskt av lokala kretsar, länsförbund och en övergripande riksförening. Dessa är var för sig juridiska sammanslutningar med eget ansvar och med egna stadgar, vars innehåll ska vara förenligt med Naturskyddsföreningens stadgar.

Naturskyddsföreningen i Luleå är en av cirka 275 kretsar i Sverige. Kretsen bildades 1958 med stadgar, som senast reviderades 2014-02-27. Stadgar finns tillgängliga via kretsens hemsida.

Naturskyddsföreningen ska:

- Verka för att väcka och vidmakthålla känslan hos människor för naturen och dess värden
- Verka för att det mänskliga samhällsbygget och dess verksamheter anpassas efter naturens förutsättningar
- Väcka opinion och påverka beslut rörande naturskydd och miljövård
- Verka för skydd och vård av värdefull natur, genom markförvärv eller på annat sätt
- Bedriva informations- och bildningsverksamhet

Adress: Naturskyddsföreningen i Luleå, Storgatan 42 B, 972 31 Luleå

Org.nr: 897001-1394

Plusgiro: 485177-0

2. Styrelsens sammansättning

2024.03 – 2025.03

Styrelse Ordförande: Lotta Lindgren

Vice ordförande: Hans Olsson

Kassör: Kjell Lindberg

Sekreterare: Emma Westerberg

Ledamot: Ann-Kristin Gustavsson

Ledamot: Erika Strömberg

Suppleant: Ingalis Brånin

Suppleant: Vakant

Övriga förtroendevalda

Revisorer: Dieke Sörlin (omval) Mats Eliasson (omval)

Revisorssuppleanter: Jakob Johansson (omval) , Inger Andersson Elenius (omval)

Valberedning:

Conny Strand

3. Kretsens organisation

Styrelsen för Luleå Naturskyddsförening sköter löpande ärenden, ekonomi och samordnar kontakt med arbetsgrupperna. Under år 2024 har styrelsen haft 11 protokollförda möten.

4. Kretsens medlemmar

	2019.12.31	2021.01.13	2022.01.11	2024.01.13	2025.01.01
Betalande medlemmar	659	437	606	?	822
Familjemedlemmar	425	613	649	+	419
Ständiga medlemmar	1	2	1	0	0
Totalt	1085	1052	1256	1220	1241

5. Summering 2024

Det har varit mycket aktivitet inom föreningen detta år. Vi har fått 21 nya medlemmar vilket är jätteroligt.

6. Våra prioriterade områden

I verksamhetsplanen för 2024 lyfte speciellt fram klimathotet och hotet mot den biologiska mångfalden som de strategiskt viktigaste områdena.

När det gäller klimathotet har vårt arbete i huvudsak bestått av samarbete med Rebellmammorna som bedrivit ett mycket förtjänstfullt arbete under året. Ett flertal medlemmar har också varit aktiva i deras arbete. En egen arbetsgrupp för klimatfrågan har vi ännu inte prioriterat, vi har i nyhetsbrev efterfrågat medlemmar som skulle vara intresserade av att delta i en sådan grupp, men inte fått napp.

Även under 2024 har Lars Andersson varit Luleåkretsens representant i styrgruppen för projektet Klimatanalys Norr, som granskar industriomställningen i norr. Detta är en nödvändig del av den globala transformationen till ett fossilfritt industrisamhälle, men ingen tycks ha överblick över de samlade effekterna. Projektet har tagit fram en hemsida som sätter brännpunkterna i konflikten om naturresurserna och naturvärdena på kartan, genom att belysa problemområdena med redovisningar av fakta. Projektet drivs av länsförbunden i Norr- och Västerbotten och har en deltidsanställd. Arbetet har gått vidare med hemsidan. Styrgruppen höll under året 7 möten.

När det gäller hotet mot den biologiska mångfalden lyfte vi speciellt upp hotet mot Hertsölandets Naturreservat genom planerna på att dra ett stråk av infrastruktur tvärs igenom reservatets centrala del, med högspänningsledning, vätgasledning och Norrleden för tung trafik. Styrelsemötet 240821 beslutade stödja arbete för att behålla Hertsölandets natur- och friluftsvärden intakta. Vid ett föreningsmöte presenterade kommunekologen exploateringsplanerna och utredningen hur en korridor för väg kan dras, och hur naturreservatet kan vidgas till att omfatta fler områden i samband med detta. Vi har därför startat en löst sammansatt arbetsgrupp. Ett femtontal personer har deltagit. Dels har vi satt igång inventering av vilka arter som finns i det hotade området, vid tre tillfällen i fält under hösten, samt sökt dispens för att fånga och samla in svårbestämda arter. Dels har vi hållit ett två vandringer för att visa hur området hotas i samarbete med Friluftsrämjandet. Lars Andersson har tillsammans med Friluftsrämjandets ordförande Roine Karlsson och deras medlem Bo Sundström (tidigare planarkitekt inom kommunen) förberett en kontakt med kommunen för att diskutera ett par alternativa lösningar som skulle minska skadan av väg och kraftledning.

7. Arbetsgrupperna

Natursnokarna i Luleå 2024

Full rulle även detta år. Vi har en fast grupp med max 18 barn mellan 3 och 9 år och därutöver barnens vuxna. Denna grupp träffades nio gånger under året varav åtta utomhus och en inomhus i aktivitetshuset Kubben. Vi snokade i Sunderbyn, vid Hertsökullarna och vid Trolltjärn.

Vi hade tema om bl a snö, spår, småkryp i sjön, blomsteräng, samla småkryp i skogen, lekte med alla sinnen och gick på fågelsafari.

Förutom gruppens aktiviteter var Natursnokarna även representerade på

- SM-veckan på Ormberget vid draghundstävlingar.
- Naturens dag
- Invigningen av Origoparken
- Invigning av Barnens upptäckarstig i Brändön.

Vi som är natursnoksledare är Erika Strömwall, Erik Lidström och Dieke Sörlin.

Arbetsgruppen för ett naturnära hyggesfritt skogsbruk

Arbetsgruppen har under året bestått av Lars Andersson och Hans Olsson. Vårt arbete under verksamhetsåret har huvudsakligen varit inriktat mot att följa och på alla sätt vi kunnat stödja Luleå Kommuns och kommunens nya skogsförvaltares arbete med övergång till ett hyggesfritt. Vi har bland annat inventerat lämpliga experter och referenser för hyggesfritt skogsbruk, samt kontakter i andra kommuner, som kan utgöra ett stöd för Luleå kommuns

skogsförvaltning. Vi har också med stöd av den befintliga skogsbruksplanen gjort egna inventeringar över lämpliga skogsområden för att börja med plockhuggning och gjort viss inventering av kunder i regionen som behöver kvalitetstimmer.

HMV-gruppen - Cirkulär ekonomi

Två mycket lyckade klädbytardagar har genomförts under året. I april hade vi den första. Köerna ringlade långa utanför Vetenskapens hus och till Ebeneser. Drygt 6500 plagg har cirkulerat vidare. 15 funktionärer från Naturskyddsföreningen såg tillsammans med personal från Lumire till att det blev ett lyckat arrangemang där många efterfrågade ytterligare bytesmarknader.

I oktober genomfördes en klädbytardag med fokus på höst och vinterkläder. Även denna gång ett mycket lyckat evenemang och nu fick nästan 4800 plagg nya ägare och från Naturskyddsföreningens del ställde 16 funktionärer upp. Ett uppskattat arrangemang där vi välkomnar fler medlemmar som funktionärer. SVT uppmärksammade klädbytardagen med ett inslag i lokalnyheterna.

Båda bytesmarknaderna hölls i Vetenskapens hus och skedde i samarbete med Samlat, en del av Lumire. Inledande planeringsmöten har redan skett inför båda dagarna.

Växtbytardag 18 maj

i samarbete med Nederluleå Norra Trädgårdssällskap, Luleå Trädgårdssällskap, Norrbottens Flora och Studieförbundet. Den kalla våren gjorde att vi inte fick in lika många plantor som tidigare. Framför allt saknades det trädgårdsväxter. Bytet gick dock med rasande fart och de som kom var nöjda med sina byten. Utanför Vetenskapens Hus samarbetade vi med Rebellmammorna som visade på vikten av att köpa torvfri jord. Torven innehåller praktiskt

taget inga näringsämnen, inga mikroorganismer och bryts ner till ingenting på några år. Dessutom sprids massor med växthusgaser vid torvbrytning, så det är i allra högsta grad en klimatfråga. Biologiska värden går förlorade. Torven har blivit Sveriges bruna kol. Eventet gick av stapeln på vetenskapens hus där vi delade och bytte trädgårdsväxter, krukväxter, frön och trädgårdsredskap. I slutet av dagen hade hela 580 växter/fröpåsar/sticklingar bytt ägare.

8. Kretsprogram

Kretsstämman

Den hölls den 16 mars med föreläsning av Stefan Marklund om SMR – små modulära reaktorer (kärnkraft). Det var ca 25 deltagare som bjöds på en god macka och kaffe.

Länsstämman 2024

Länsstämmohelgen anordnades med god hjälp av några frivilliga från Luleåkretsen helgen 21-23 april. På programmet stod bl a en exkursion till Svallmyrberget på temat Tysta områden, ett LONA projekt. Turen guidades av Pontus Wikström, projektets ledare. Föreläsningar och middag med musikunderhållning av Bo Selinder. Ett 30-tal medlemmar

från hela länet deltog i själva stämмоårsmötet på söndagen. Kjell-Arne Johansson från Luleå valdes som suppleant till länsförbundets styrelse. Det årliga Naturskyddspriset tilldelades Plockenader i Jokkmokk 2022.

Riksstämman 2024

Ingen från Luleå deltog i riksstämman detta år.

Ny lokal på Storgatan 42 B (IOGT)

Vi lyckades få en fin lokal mitt i Luleå då lokalen på Studieförbundet sades upp. Nu har vi en lokal som vi delar med Fältbiologerna, Rebellmammorna och NOF. Den fungerar fint för möten men vi saknar fortfarande en TV-skärm vilket innebär att vi inte kan använda den till föreläsningar. Det finns en bokningsapp som flera kan använda.

Nytt system för nyhetsbrev

Styrelsen enades om att satsa på ett eget system för nyhetsbrev - getanewsletter - för en kostnad av drygt 2000:- per år. Det är ett välfungerande program där vi kan göra fina nyhetsbrev.

Matsvinn 10 februari med Andreas Jakobsson

Innan denna dag arbetade en grupp på 4 personer med att besöka affärer, restauranger och caféer om hur de handskas med matsvinn. Man läste rapporter från Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Naturvårdsverket.

Vi hade i Vetenskapens hus dukat upp med några utställningar, en om matsvinn och en om biogas från Lumire samt utsorterad kastad mat som skänkts av livsmedelsbutiker.

Föreläsaren Andreas Jakobsson talade en timme om dumpstring, vad man kan äta och hur man ska tänka samt problem med att inte ta hand om mat eller äta producerad mat.

Vi genomförde dagen tillsammans med Lumire som stod för lokalhyran. Efter föreläsningen hade vi ett scensamtal som med representanter från Lumire, chef från skolmaten i Luleå kommun, kommunalråd, och Naturskyddsföreningen. Det kom ca 50 personer.

aktiviteten blev mycket lyckad. Publiken var intresserad och både de och vi gick därifrån med nya tankar och möjligheter att minska matsvinn. Dessutom har vi sått frön till förbättringar då vi haft många kontakter med livsmedelsaktörer och butiker.

EU-kampanj våren 2024

Under våren drev föreningen en kampanj för att öka intresset för det kommande EU-vallet. Syftet med kampanjen var att fler personer skulle rösta i valet och att öka kunskapen om EU:s betydelse för miljö- och klimatfrågor. I kampanjen skickades information och material som tagits fram av Riks ut till medlemmarna via det ordinarie nyhetsbrevet. Föreningen delade även ut flygblad och satte upp affischer runt omkring Luleå.

Svenska kyrkan och skogen

Kretsen har samarbetat med Svenska kyrkans nomineringsgrupp, Himmel och Jord. Vi har bevittnat och åhört diskussionerna och beslutsgången på årets två stiftsfullmäktige. Vi har hämtat ut information om stiftets planerade avverkningar av enorma arealer, motsvarande drygt 2000 fotbollsplaner. Vi har kontaktat berörda inom stiftsförvaltningen om jägmästarens försök att presentera dessa avverkningar som miljöbefrämjande åtgärder. Egendomsutskottet, som består av fem personer, har på mandat av stiftsstyrelsen beslutat att de kalhuggna ytorna ska arrenderas ut till Fortum för solcellsanläggningar.

Vi demonstrerade utanför stiftsfullmäktige 22 november och protesterade mot avverkningarna och yttrade oss i en tidningsartikel i frågan.

I samverkan med med Rebellmammorna och Himmel och jord delade vi ut en alternativ dagordning där klimatfrågor skulle prioriteras.

Östersjöupproret

Kretsen har beslutat att underteckna Östersjöuppropet, en långsiktig satsning med syftet att påverka regeringen att följa Internationella havsforskningsrådet (ICES) rekommendationer.

Uppropets mål kan i korthet sammanfattas i tre punkter:

1. Begränsa Sveriges sill- och strömmingsupptag så att det endast går till direkt humankonsumtion. (75-90% av kvoten går idag till djurfoder som varken landas eller bereds i Sverige.)
2. Levande kustbygder.
3. Öka Sveriges självförsörjningsgrad.

Östersjöuppropet samverkar med Östersjökontraktet där enskilda kan avlägga ett löfte om att arbeta för ett friskare innanhav.

Naturens dag 26 maj

Naturens dag i Luleå var på 80-90, talet ett årligt återkommande vårtecken i Luleå och nu ville vi, Studieförbundet, Friluftsförbundet och Naturskyddsföreningen försöka återuppta den aktiviteten. Vi bjöd in alla föreningar med någon koppling till naturen för att informera om våra tankar om dagen. Det skulle vara ett kostnadsfritt arrangemang och varje deltagande förening fick fritt välja och arrangera dagen. Det var två veckor innan den 26 maj fortfarande mycket snö på Ormberget vilket oroade oss för om det skulle hinna tina bort, hur blött det kunde bli. Men med sol och värme som alltid brukar vara intensiv i maj månad så var det den 26 maj helt snöfritt och ett strålande väder och det kom många besökare som grillade, lekte med Natursnokarna och, tror jag tyckte livet var fantastiskt där och då.

En eloge till Luleå kommun som hjälpte till med ved och transport och i övrigt var mycket tillmötesgående.

Deltagande föreningar var:

Naturskyddsföreningen: Tipsrunda för alla med naturtema i den fantastiska naturen på Ormbergets friluftsområde.

Natursnokarna: Aktiviteter för barn/vuxna, bl a Naturfalken - arter och namn, djurens längdhopp och fågelsafari.

Friluftsfrämjandet: Skogsmulle hälsar på. Vi gör upp eld med tändstål, kastar lasso, hittar platser på kartan och tipsrunda för barn om allemansrätten.

Luleå Svampklubb: Vi berättar var kantarellerna finns.

Luleå domkyrkoförsamling: Pilgrimsvandring för alla åldrar.

Ouiet Parks: Information om kommande aktiviteter i tysta områden.

Cykelfrämjandet: Om vädret tillåter cyklar vi kl. 12:00 med intresserade från Ormberget till Hertsöträsket där vi bjuder på lite förtäring.

Luleå biodlarförening: Livet i en bikupa, var med och hitta drottningen. Provsmaaka honung. Information om pollinerande insekter.

Studieförbundet: Firar Biologiska mångfaldens dag med ett quiz.

Skärgårdsläget

Årets planerade skärgårdsläger sköts fram till 2025. Inför det kommande läget åkte en grupp om fem unga vuxna och kretsens ansvariga på en endagars rekognoseringstur till Småskär.

Klimatföreläsning med Mattias Goldmann 17 december 2024

Strax innan jul bjöd Naturskyddsföreningen in till en öppen föreläsning om klimatet. Föreläsningen hölls av Mattias Goldmann och föreningen bjöd på julfika. 52 personer var anmälda. Under ca en timme pratade Mattias på ett inspirerande sätt om hur man kan använda de sju dödssynderna för att påskynda klimatomställningen. Föreläsningen utgick från hans bok "Klimatsynda! - Så räddar vi planeten med lust, lättja, girighet, vrede, avund, högmod & frosseri". Ett trevligt avslut på verksamhetsåret!

Samråd Fertiberia/Power2Earth

Power2Earth (Fertiberia, Lantmännen och Nordion Energi) hade öppet hus i Luleå 12 september på restaurang Ormberget. Samrådet fokuserar på deras planerade vätgasledning mellan Letsi och Luleå. Vi var 4 deltagare från Naturskyddsföreningen på mötet.

Miniexkursion i Gammelstadviken med Svenska kyrkan

Svenska kyrkans stiftsjägmästare bjöd in SNF-riks till diskussion om två områden som stiftsjägmästaren presenterat som åtgärder för att främja vitryggig hackspett. Biotoperna är en våtmark i direkt anslutning till naturreservatet, Natura 2000 området och en granskog nära Gammelstadviken. Ingen från kretsen var inbjuden varken till förmiddagens diskussioner eller eftermiddagens exkursion. Dock deltog kunnigt folk från Västerbottens och Norrbottens SNF-län samt skogsbiologen Sebastian Kirppu och Ulrika Karlsson från Himmel och Jord. Eftersom åtgärderna på inget sätt gynnade vitryggig hackspett fick stiftsfullmäktige sedan kritik för att ha falskdeklarerat syftet med avverkningen i kontakten med de omkringboende i Gammelstad.

Omställningsfestival 5 oktober på Ebeneser

Temat var: Hur kan vi tillsammans motverka klimatförändringarna och skapa en mer hållbar framtid?

Föreläsningar och panelsamtal med experter inom området hållbarhet:

Evelina Rydeker, kommunalråd inviger

Gunnar Tåhlin, Om hur man bygger grönt

Lars Igeland, Om hållbara industrisatsningar

Marcel Berkelder, Om solkraftens potential

Lotta Lindgren, Om Naturskyddsföreningens strategi

Del 2: Musikevent med musikerna Ronny Eriksson, Ola & Peter, Ramblin´Minds, Mikael Fall, Josef Love Tallenhed och Herrljunga station.

Uppskattad festival med många besökare.

Nyhetsbrev

5 nyhetsbrev har gått ut detta år främst under hösten med vårt nya system. Vi har fått en hel del feedback på att många uppskattar det.

Norrbottens föreningsarkiv

Vi fick förfrågan om att gå med i Norrbottens föreningsarkiv och lämna in föreningsmaterial till dem. Styrelsen beslutade att vi går med i Norrbottens föreningsarkiv till en kostnad av 525 kr/år.

Klimatanalys Norr

Styrelsen beslutade att stötta Klimatanalys Norr med ett bidrag på 3000:-

Fältbiologerna

Några från föreningen har gjort ett gott jobb för att stötta att Fältbiologerna kommer igång i Luleå. En grupp med tre fältbiologer har nu bildats.

Luleå unga natur och friluftsliv

En större grupp öppen för såväl medlemmar, fältbiologer som icke anslutna har också bildats. Tanken är att gruppen ska vara för dem som är, eller vill bli, medlemmar i Fältbiologerna eller Naturskyddsföreningen och som är ungefär 20-30 år. Syftet med gruppen är dels att unga vuxna som är intresserade av miljö- och naturfrågor ska kunna träffas och göra saker tillsammans, dels att hjälpa de lokala fältbiologerna att starta klubb och dels att engagera Naturskyddare som är mellan 25-30 år, det vill säga för gamla för att vara Fältbiologer.

Levande Vatten

Levande vatten, en ny grupp om vattenfrågor i länet hade möte 11 juni. Elva personer deltog, däribland Ann-Kristin och Kjell. Man vill jobba med grund- och dricksvatten, Gruppen kommer troligen att jobba för att lägga ner de väldigt små vattenverken då de bidrar så lite till kraftförsörjningen jämfört med hur mycket fördelar det skulle ge att lägga ner dem.

9. Remissvar, skrivelser och andra händelser

Studie av Naturvårdsverket om utsättning av arter i naturvårdssyfte

Naturskyddsföreningen i Luleå har inte gjort några sådana åtgärder som ni undersöker.

Ett medskick är att det vore bra om riktlinjerna inte bara vägleder kring HUR åtgärder ska göras, utan också OM det är rätt åtgärd överhuvudtaget.

Det har blivit trendigt att så vilda växter, samtidigt som naturliga lokaler inte får den skötsel de behöver. Det är varken en effektiv eller ändamålsenlig väg att gå. Utsättning bör alltid vara en av de sista åtgärderna att överväga.

Laxögrundet Råneälven

Naturskyddsföreningens ståndpunkt är att vi ifrågasätter om ökad bekvämlighet för ett relativt litet antal stugor motiverar ett ingrepp i ett skyddat område med höga naturvärden.

Särskilt som målet med skyddet är att hindra ingrepp och bevara dess naturlighet.

Nödvändigheten med den här åtgärden kan starkt ifrågasättas. Vi noterar också att avverkning för elledning kommer att innebära en förlust av 4 875 kvm skog på Laxgrundet,

dvs nästan ett halvt hektar. Vilken miljöpåverkan detta kommer att ha är svårt att bedöma utifrån den bristande informationen i underlaget.

Remissvar samrådshandling Nordion energi

Nordion planerar att för konstgödsselfabriken Fertiberias och LRFs räkning dra en 15 mil lång vätgasledning från Letsi i Jokkmokks kommun till Hertsöhedens industriområde i Luleå. Lulekretsen är i sak inte mot ett vätgasledningssystem för energilagring men är av flera skäl kritiska till avståndet mellan vätgasutvinning och värgasanvändning är 15 mil.

Solenergianläggning i Alvik

Sammanfattningsvis: Naturskyddsföreningen i Luleå avstyrker den valda lokaliseringen, och vill framhålla att andra platser i närheten inte riskerar fågellokalens kvalitéer.

SSAB:s nya stålverk

Vi har överklagat till Övre Mark- och Miljödomstolen med hjälp av en miljöjurist. Ett 11 sidor långt yttrande.

Huvudkritiken i överklagandet rör en samordnad prövning (så att bolaget inte kan välja att köra det gamla stålverket för att det ger god ekonomi, då har vi inte vunnit något) och bättre villkor framför allt för vattenutsläpp.

10. Slutord

Vi i styrelsen vill tacka för det gångna året.

// Lotta, Hans, Kjell, Ann-Kristin, Erika, Emma och Ingalis